

Datum
2025-02-14

Ärendenr
MSB 2024-14615

Ert datum
2024-10-31

Er referens
LI2024/01634

Enheten för brand och räddning (RB-BR)
Ola Folkesson

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar över En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige (LI2024/01634)

Sammanfattning

MSB delar bedömningen att det är viktigt att snabbt kunna upprätta geografiska UAS-zoner i samband med räddningsinsatser. För att detta ska uppnås vid insatser som hör till kommunal räddningstjänst bör sådana beslut kunna fattas vid räddningsledningssystemens ledningscentraler. Överlåtelse av upprättande av tillfälliga geografiska UAS-zoner bör därför även kunna ske till kommuner och kommunalförbund med ansvar för räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Avsnitt 10 – Överlåtelse av upprättande av tillfälliga geografiska UAS-zoner till andra myndigheter

I rapporten (s. 140–141) ges förslag till ändringar av 1 kap. luftfartsförordningen (2010:770). Den föreslagna 6 c § ger Transportstyrelsen möjlighet att överlåta upprättande av tillfälliga geografiska UAS-zoner till ”en annan myndighet”. Som jämförelse anges i 6 b § att vissa andra beslut kan överlåtas till ”en annan myndighet, en kommun eller en region”. Det framstår därför som att det endast är statliga myndigheter som avses i 6 c §.

Kommunerna ansvarar enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor för räddningstjänst vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljö förutom i de fall staten har ansvaret¹. Kommunen kan arrangera sin räddningstjänst i egen regi eller i samarbete med andra kommuner, till exempel i form av kommunalförbund. Dessa är anslutna till något av landets räddningsledningssystem² med egna ledningscentraler som ständigt upprätthåller ledning av räddningstjänsten. Vid ledningscentralerna finns befattningshavare som har mandat att fatta beslut för samtliga ingående räddningstjänster.

¹ Staten ansvarar för fjärrräddningstjänst (Polisen), flygräddningstjänst (Sjöfartsverket), sjöräddningstjänst (Sjöfartsverket), efterforskning av försvunna personer i andra fall (Polisen), miljöräddningstjänst till sjöss (Kustbevakningen), räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen (Länsstyrelsen).

² I nuläget finns 18 räddningsledningssystem. För information om indelningen se <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farligen-amen/raddningstjanst-och-raddningsinsatser/samverkan-och-ledning-for-raddningstjanst/karta-over-landets-ledningssystem/>

MSB delar bedömningen att det är viktigt att snabbt kunna upprätta geografiska UAS-zoner i samband med räddningsinsatser. I motiveringen till förslaget anges att den behövande myndigheten själv ska kunna upprätta zonen för att det ska kunna ske snabbare och effektivare. Vid den allra största andelen av räddningsinsatserna är den behövande myndigheten kommunal räddningstjänst. MSB leder inte några räddningsinsatser. Räddningstjänstens ledningscentraler bedöms ha bäst förutsättningar för att snabbt kunna upprätta UAS-zoner vid en sammanvägning av informationstillgång, tillgänglighet och kapacitet. I det fall MSB skulle få rollen att upprätta UAS-zoner på begäran av kommunal räddningstjänst nås inte syftet att detta ska kunna ske snabbare och effektivare.

För att uppnå den snabbhet och effektivitet som förslaget syftar till bedömer MSB att överlåtande av upprättande av tillfälliga geografiska UAS-zoner behöver ske till en kommun eller ett kommunalförbund med ansvar för kommunal räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Om detta sker till de kommuner eller kommunalförbund som ansvarar för driften av respektive räddningsledningssystemets ledningscentral är det för närvarande 18 myndigheter som är aktuella.

Cybersäkerhet

Cybersäkerhet tas till viss del upp i rapporten. MSB vill trycka på riskerna med bristande cybersäkerhet i den kommande infrastrukturen men också säkerhetsbrister i drönare. Totalförsvarsperspektivet behöver beaktas, till exempel vid val av leverantörer. Man bör därför ställa tydliga krav på ett systematiskt cybersäkerhetsarbete och teknisk kompetens hos de leverantörer som ska leverera och ansvara för infrastrukturen men också hos de operatörer som ska nyttja drönare och infrastrukturen.

Nytta och framtida möjligheter

MSB ser en stor nytta av att använda drönare som verktyg inom myndighetens ansvarsområde. Redan idag är drönare ett verktyg som används flitigt vid hantering av olyckor men MSB ser även en potential där drönare kan användas mer som till exempel för kartläggning av risker för naturolyckor. Utveckling sker snabbt på området vilket bedöms kunna öka nyttan ytterligare samt skapa nya möjligheter, inte minst inom räddningstjänst under höjd beredskap. MSB anser att det är viktigt att regelverken för såväl hur och var drönare får användas samt hur insamlad information kan användas inte hindrar denna utveckling.

I detta ärende har tf överdirektör Anna Psaroulis beslutat. Ola Folkesson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande avdelningschefen Patrik Perbeck och enhetschefen Marcus Vilhelmsson deltagit.

Anna Psaroulis

Ola Folkesson

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984